

ivn natuur
educatie
VALKENSWAARD
WAALE

Nieuws uit

D'n Nieuwe Hof

**Lezing over “de egel”
do. 8 oktober a.s**

**Extra jaar
“Wat schimmelt daar?”**

**Algemene Leden Vergadering
woensdag 14 oktober 2020.**

**Koninklijke onderscheiding
Wouter Kiela**

De majestueuze rode wouw

ZOMER 2020

IVN: Instituut voor natuureducatie en duurzaamheid

IVN instituut voor natuureducatie en duurzaamheid is een organisatie van vrijwilligers en beroepskrachten die streeft naar meer natuur en een duurzame samenleving.

Lidmaatschap

Vriend van IVN: € 15,00

Landelijk lidmaatschap: € 24,00 per jaar.

Landelijk gezindslidmaatschap €16.60 . Met het landelijk lidmaatschap steun je je eigen vereniging en het landelijk IVN. Vrienden ontvangen 4x per jaar d'n Nieuwe Hof.

Leden ontvangen daarnaast het landelijk IVN-blad: Mens en Natuur.

Lidmaatschap jeugdleden: € 15,00 per jaar. Lidmaatschap "oudere" jeugdleden: € 20,00 per jaar.

U kunt het bedrag van het lidmaatschap overmaken op:

IBAN:NL19INGB 0001 6112 36 t.n.v. Penningmeester IVN VALKENSWAARD-WAALRE
BIC:INGBNL2A

Opzeggen van uw lidmaatschap dient te geschieden vóór 1 december van het lopende jaar .
Schriftelijk bij Esther van Daal, E-mailadres: esthervandaal@hotmail.com

De website van onze afdeling is: <http://ivn.nl/afdeling/valkenswaard-waalre>

Natuureducatie Centrum D'n Nieuwe Hof,

Bosstraat 25, 5553 CK VALKENSWAARD, telefoon 040-201 83 95

BESTUUR

Voorzitter	functie vacant	
1e Secretaris	Anneke Droog Van Heemskerckstraat 18 tel: 040-2014727 E-mail: ivn.valkenswaard-waalre@live.nl	5554 PL Valkenswaard
2e Secretaris	functie vacant	
Penningmeester	Jan van Heeswijk Braambeslaan 15 tel: 040-2015307	5552 PE Valkenswaard
Leden	Jan Das Tonterstraat 18 tel: 040-2016075	5561 AN Riethoven
	Ad Baken Molenstraat 83 tel: 040-2015181	5554 JN Valkenswaard
	Gerrit Klitsie Geenhovensedreef 9 tel: 040-2046951	5552 BA Valkenswaard
	Esther van Daal Koningsvaren 3 tel.: 06 380 745 86	5552 EA Valkenswaard

Inhoudsopgave

Inhoudsopgave	pag. 3
Activiteitenoverzicht	pag. 4
Voorwoord	pag. 5
Wist u dat.....	pag. 6
Lintjesregen 2020 Wouter Kiela	pag. 7
Rectificatie Wandelwerkgroep	pag. 7
Extra jaar “Wat schimmelt daar?”	pag. 8
Lezing over “de egel” do. 8 oktober a.s	pag. 9
2 interessante activiteiten voor IVN afdelingen/leden	pag. 10
Van de penningmeester	pag. 11
Algemene Leden Vergadering 2020	pag. 11
Berekening inkomsten Coronajaar 2020	pag. 12
De bezige b's van Mieke van Baalen	pag. 13
Er gebeurt van alles in de Vlindertuin	pag. 15
Aandenkertje voor jeugdleden	pag. 17
En de lente wist het niet.....	pag. 18
Coronavirus COVID-19	pag. 19
De Aalscholver	pag. 20
De spontane tuin	pag. 22
Oorlog in een pot paars/witte violen	pag. 24
De majestueuze rode wouw	pag. 25

Activiteitenoverzicht Zomer 2020

Woensdag ochtend

Alle activiteiten zijn tot 1 september stop gezet vanwege het corona-virus

Schoolprojecten – wandelingen – cursussen

Geen activiteit tot..... raadpleeg de website.

De Vlindertuinen Riethoven en Waalre

Geen activiteit tot..... raadpleeg de website

Publiekswandelingen

Geen activiteit tot..... raadpleeg de website

Natuurwerkgroepen Valkenswaard en Waalre:

Wilt u deelnemen aan de activiteiten op de zaterdagochtenden neem dan contact op met:

Ben Putman voor Waalre (040-2215000)

of

Wim van Amelsvoort voor Valkenswaard (040-2042979).

Donderdagavond 8 oktober om 19.30 uur

is er in D'n Nieuwe Hof een lezing over **de egel**.

Deze avond is gratis te bezoeken , wel zetten wij een doneervogelhuisje neer.

Wie de avond komt bezoeken moet zich **opgeven** bij Anneke Droog.

Algemene Leden Vergadering

is verschoven naar **woensdag 14 oktober 2020 om 19.30 uur** in D'n Nieuwe Hof

Voor deze avond kunt u zich **opgeven**. I.v.m. het virus wij kunnen veilig **29** personen plaatsen.

Voorwoord

Valkenswaard, juni 2020

Beste IVN-ers,

Dit voorjaar vergeten wij nooit meer. De wereld op z'n kop door het Corona-virus. Zo ook bij het IVN. Noodgedwongen hebben wij D'n Nieuwe Hof voor bezoek van groepen tot 1 september a.s. gesloten.

Achter de schermen hebben diverse mensen klussen aangepakt, de regels in acht nemend. De tuin is zo goed mogelijk bijgehouden en het entree geveegd en opgeruimd met onderlinge afspraak van wie heeft tijd voor dit of dat en wanneer. Ook prullenbakken en kliko's op tijd buitengezet en weer naar z'n plaats teruggebracht.

Dit is geweldig. Zo ervaar je zeker het IVN als een familie die zorg voor elkaar draagt. Ook de niet zo zichtbare klussen zijn aangepakt; daarvoor onze grote dank.

Wij hebben intussen een prachtig voorjaar gehad met veel zon en heel weinig regen zodat er flink met water moest worden gesjouwd.

Het is wel reuze jammer dat het schoolproject "Wat schimmelt daar" niet door kon gaan. Zo jammer van het vele werk maar het wordt verschoven naar..... dat is nog in overleg en wordt op tijd bekend gemaakt.

De vakantietijd breekt aan en velen van ons gaan Nederland herontdekken. Ik hoorde dat er veel gewandeld en gefietst gaat worden. Wij hebben dan ook een prachtig land en een heel interessante omgeving.

Laten wij er met z'n allen van genieten.

*Namens het bestuur
Anneke Droog*

Wist u dat?

- Het bestuur nog steeds aan het zoeken is naar een voorzitter, penningmeester en secretaris.
 - De bezoeken van de scholen aan het schoolproject “Wat schimmelt daar” niet meer door konden gaan vanwege het corona-virus.
 - Ook de verdere activiteiten zijn stop gezet tot nader order, ook al van wege het virus.
 - Er ook geen excursies en wandelingen onder leiding van natuur gidsen plaatsvinden
 - De picknickbank in de tuin is opgeknapt .
 - Er bij de ingang naast het fietspad een beukenheg is geplaatst, beschermd door gaas om honden te weren. De beukjes zijn goed aangeslagen.
 - Wij een tekening van een afdakje bij de achteringang hebben ingediend maar al te horen hebben gekregen dat deze tekening is afgekeurd. We gaan nu proberen dit op een andere manier voor elkaar te kunnen krijgen.
 - Op donderdagavond 8 oktober een lezing wordt gehouden over de EGEL in D'n Nieuwe Hof. Graag aanmelden wanneer je komt i.v.m. de beschikbare plaatsen.
- De **Algemene Leden Vergadering** is verschoven naar
- ***woensdag 14 oktober 2020 , 19.30 uur.***
I.v.m beschikbare plaatsen even melden dat je komt.

De heer W. (Wouter) Kiela (73 jaar)

Lintjesregen 2020 Valkenswaard benoemd tot Lid in de Orde van Oranje-Nassau

Hij maakt zich reeds sinds 1980 verdienstelijk voor het IVN Valkenswaard-Waalre onder andere als mentor bij de natuurgidsencursus en als lid van de redactiewerkgroep, de wandelwerkgroep en de diawerkgroep. Verder is de heer Kiela sinds 2005 lid van wandelsportvereniging VWC Voetje voor Voetje. In 2006 werd hij bestuurslid en was hij als voorzitter van de Diekirch-Valkenswaard commissie verantwoordelijk voor de jaarlijkse organisatie van deze wandeltocht. In 2014 werd hij voorzitter van deze vereniging. Behalve voorzitter is hij ook secretaris, organiseert hij reizen en stadswandelingen, vertegenwoordigt hij de vereniging bij de aangesloten wandelbond KWBN en is hij contactpersoon m.b.t. de wandelknooppunten die de vereniging in de regio beheert. Verder geeft hij ook GPS cursussen.

In het verleden was de heer Kiela actief voor zwemvereniging Tempo in Valkenswaard, o.a als voorzitter (1988-1995) en was hij ruim 30 jaar KNZB official (1986-2017). In deze tijd trad hij bij KNZB wedstrijden op als scheidsrechter, kamprechter, starter, tijdwaarnemer enz.

Verder heeft de heer Kiela zich ingezet voor EHBO vereniging St.-Nicolaas in Valkenswaard, o.a. als penningmeester (van 2007-2017).

Rectificatie Wandelwerkgroep

Op de achterzijde van het lentenummer van "d'n Nieuwe Hof" staan foto's van de Wandelwerkgroep. Daarbij staat ook een overzicht van de leden van deze werkgroep.

Jammer genoeg is bij de controlegroep een naam weggevallen, nl. de naam van Zwop de Jong.

Vandaar dat wij hier nogmaals het overzicht van de leden van de werkgroep plaatsen:

De Redactie

De namen van de werkgroepleden zijn:

**Wim en Bep
van Stipdonk**

Henny Heestermans

Bernard de Gier

Cor de Jong (coördinator)

De controlegroep bestaat uit behalve de werkgroepleden zelf:

Zwop de Jong

Riek Compen

Gerrit Boekesteijn

Annelies Wagter

OPROEPJE VOOR DOUWE EGBERTS PUN- TEN

Dit nieuwe jaar willen we graag de oude koffie-en theethermoskannen vervangen. Hiervoor vragen we jullie hulp. Veel mensen hebben nog hier en daar Douwe-Egberts-punten liggen. Het idee van Ellen Kuijlaars is om deze in te zamelen en nieuwe kannen te bestellen. Zo werken we samen een grote ergernis weg: lekkere kannen! De D.E. punten kun je inleveren in een envelop in de brievenbus of geef ze even af in het kantoor.

Alvast veel dank!

Ellen en Brigit (gastvrouwen IVN)

Normaal gesproken begint de Projectgroep rond deze tijd al met de eerste karweitjes voor het volgende scholenproject. Maar ja, 2020 is helaas geen normaal jaar. Bij het mooie 'Wat schimmelt daar?' is in het hele voorjaar één school op bezoek geweest. De lockdown en de coronamaatregelen hebben ervoor gezorgd dat verder alles afgezegd moest worden. Voor het najaar zien we het ook moeizaam in. Momenteel mogen scholen geen ouderhulp vragen. Ook is ons gebouw niet echt anderhalvemetergeschikt.

Daarom heeft de Projectgroep besloten om in het najaar van 2020 geen scholen in te plannen. We laten 'Wat schimmelt daar?' in 2021 een extra jaar in D'n Nieuwe Hof staan en hopen dat het dan weer lukt om klassen goed en veilig te ontvangen.

Dus: de revisie van het volgende project (Zaden op reis) krijgt uitstel. We beginnen hier waarschijnlijk pas eind 2020 of begin 2021 mee. Samen met onze vaste hulpen gaan we dan van 'Zaden op reis' een prachtige tentoonstelling maken. We kijken er al naar uit.

Blijf gezond!

Met vriendelijke groet,
de Projectgroep scholenwerk
Marie-Louise den Boef, Lies van Gompel,
Marjon v.d. Kooi, Ineke Roothans,
Maria Schmeits, Hanneke Wijman,
Fanny van Zon)

Lezing over de Egel

door **Merel Klaarmond**
Coördinator Egelwerkgroep.

Wanneer: Op donderdagavond 8 oktober 2020 om 19.30 uur.

Deze avond is gratis te bezoeken. Wel zetten wij een doneer- vogelhuisje neer.

In verband met de coronaregel: houd afstand, kunnen wij maar 25 mensen toe-laten.

Meld je aan als belangstellende bij **Anneke Droog**.

Hieronder alvast een egelverhaaltje, overgenomen uit *Reader's Digest*.

Egel.

De egel, ons enig gestekeld zoogdier, is al eeuwenlang een bekende verschijning in tuinen, graslanden, bossen en heggen. Er bestaan dan ook talloze volksverhalen over hem, die echter meestal op fantasie berusten, zoals het verhaal dat dit dier

's nachts koeien hun melk zou ontfutselen.

Het *menu* van de egel bestaat vooral uit kevers, rupsen en wormen, maar hij eet ook vogeleieren, slakken en aas.

Zijn *winterslaap* houdt hij in een nest van bladeren en verdord gras en hij teert dan op zijn vetreserves.

Egels zijn in april, kort na beëindiging van de winterslaap, paarij. De meeste jongen worden vroeg in de zomer geboren, maar in september volgt vaak nog een tweede worp, met name wanneer het eerste nest verloren ging. Late jongen overleven de winter zelden. Indien het nest wordt verstoord als de jongen pas geboren zijn eet de moeder hen soms op of verlaat zij ze; oudere jongen pakt ze bij hun nekvel en ze brengt ze naar een veiliger plekje. Als ze een maand zijn, beginnen de jongen vast voedsel te eten; het gezin gaat 's nachts onder leiding van de moeder in processie op voedseljacht.

Na zes weken zijn de jongen zelfstandig. Het mannetje bemoeit zich niet met het grootbrengen van de jongen.

Anneke Droog.

2 interessante activiteiten voor IVN afdelingen/leden

WEBINAR

De omgevingsvisie en IVN

Al jaren gonst het in overheidsland: de Omgevingswet komt eraan! Hoe je daar als IVN'er op in kunt spelen, leer je in het webinar De omgevingsvisie en IVN, op dinsdagavond 7 juli. In het webinar neemt Omgevingswet-expert Trees van der Schoot ons mee in de belangrijkste elementen van de Omgevingswet. Welke belangen heeft een gemeente, en hoe kan je daar als IVN-afdeling op inspelen? Hoe kan de gemeente gebruik maken van de kennis van jullie afdeling? Hoe werk je samen met de gemeente aan het dichterbij elkaar brengen van mens en natuur? Kijk voor meer informatie en om je aan te melden op de site:

www.ivn.nl/webinar-omgevingsvisie

Inspiratiesessie Campagnes najaar & nieuwe doelgroepen

Na de zomer zullen we jong en (licht) groen Nederland weer oproepen om naar buiten te gaan! Dit doen we met onze najaarscampagnes: het splinternieuwe **Fête de la Nature in september** en de **#2uurnatuur challenge in oktober**.

Deze campagnes zijn beide mooie kansen om als afdeling impact te maken in de buurt en een nieuw publiek aan te

spreken. Denk aan mensen die komen naar activiteiten, maar ook nieuwe donateurs of leden.

Maandag 29 juni van 20.00 tot 21.30 organiseren we speciaal voor IVN'ers een online inspiratiesessie waarin we hier dieper op in gaan.

Campagneleider Elke van de Wiel zal vertellen over de campagnes en de rol van de afdeling hierin. Bovendien gaan we samen aan de slag met de #2uurnatuurchallenge en de kansen voor de afdeling om nieuwe doelgroepen aan te spreken. Na deze sessie heb jij veel inspiratie en tips om dit najaar met je afdeling aan de slag te gaan. Kijk voor meer informatie en om je aan te melden op de site: <https://www.ivn.nl/activiteiten/inspiratiesessie-campagnes-najaar-nieuwe-doelgroepen>

Als je als IVN'er een cursus wilt volgen, zijn er heel veel mogelijkheden en wij breiden ons aanbod steeds weer uit! Kijk regelmatig op <https://www.ivn.nl/natuuracademie/zelf-een-cursus-volgen> daar vind je al het aanbod en meer informatie.

Hartelijke groet,
Nathalie Pijnenburg
Officemanager IVN Brabant
088-5003110

Van de penningmeester

Op 29/5/2020 staat er nog een bedrag van €500,00 open aan niet betaald lidmaatschaps geld. Juist in deze moeilijke tijd moeten we solidair zijn en het betalen van het lidmaatschap draagt daar aan bij.

Van een aantal leden hebben we nog geen E-mailadres. U weet zelf wel of u het ooit doorgegeven hebt en zo nee doe het aub. Ook een eventueel nieuw E-mailadres gaarne doorgeven. Wij kunnen u dan makkelijker over belangrijke zaken informeren. Gaarne E-mailadres doorgeven aan **Esther van Daal** ledenadministrateur.

E-mailadres:
esthervandaal@hotmail.com

Er is een bijlage in het blad dat een inzicht geeft in de vermindering van inkomsten voor het lopende jaar.

€ 2277,00 is de voorlopige raming voor de vermindering.

Voorlopig is er na onderzoek en navraag geen bijdrage te verwachten van Het Rijk of de Gemeente.

Als de Gemeente Valkenswaard overgaat naar de meerjaren subsidie, dan zal IVN Valkenswaard-Waalre deze, hopelijk, tijdelijke dip te boven komen.

Het is zeker zo belangrijk dat onze leden deze Covid-19 periode gezond doorkomen.

Jan van Heeswijk

Algemene Leden Vergadering 2020

Volgens de statuten van IVN Valkenswaard-Waalre moet de Algemene ledenvergadering gehouden worden binnen een half jaar na afloop van het boekjaar. Vanuit het Landelijk IVN is daar een ontheffing voor gekomen tot (voorlopig) 1 november.

Wij willen deze vergadering houden op **woensdag 14 oktober 2020**.
Starttijd 19.30 uur.

We gaan er vanuit dat de situatie in verband met de Coronacrisis niet opnieuw verslechtert en dat we dan ook nog moeten voldoen aan de 1,5 meter afstand. Het aantal personen dat bij de jaarvergadering aanwezig kan zijn wordt door de 1,5 meter eis begrensd op 29 personen.

Aanwezig moeten zijn:

Bestuur 6 personen.

Kascommissie 2 personen.

Voor de overige leden blijven nog **21** plaatsen over.

Het aanmelden kan via E-mail op :
ivn.valkenswaard-waalre@live.nl

De plaatsen gaan in volgorde van binnenkomst van de E-mail.

De uiterste aanmelddatum is 15 september.

De opstelling zal anders zijn dan gebruikelijk, we gebruiken bijna de hele beneden verdieping.

Er zal voldoende ontsmettingsmateriaal aanwezig zijn en het inschenken van koffie en thee zal gewaarborgd zijn. Het bestuur hoopt dat iedereen deze crisis gezond door komt en dat we na de crisis weer vertrouwelijk met elkaar kunnen omgaan.

De eventuele wijzigingen kunt u volgen op onze website

Ten gevolge van de Coronacrisis heeft IVN Valkenswaard-Waalre in 2020 een bedrag aan verminderde inkomsten van € 2.277,00

Er zijn voor ons tot op heden nog geen regelingen waarbij wij kunnen rekenen op een bijdrage van de overheid. Krijgen we de "normale" subsidies van de Gemeente Waalre en Valkenswaard, dan overleeft IVN Valkenswaard deze crisis.

Overzicht inkomsten Coronajaar 2020				
	Begroot	Stand 21 mei	schatting 2020 resterend	Totaal 2020
1638 Bezoek project	€ 1.500,00	€ 128,00		€ 128,00
1639 Uitleen project	€ 1.500,00	€ 210,00	€ 600,00	€ 810,00
1640 Wandelingen/lezingen	€ 300,00	€ 25,00		€ 25,00
1647 Vlindertuin Waalre	€ 114,00	€ -		€ -
1648 Gebruik gebouw	€ 700,00	€ -	€ 150,00	€ 150,00
Cursussen	€ 1.000,00	€ 524,00		€ 524,00
Besparing niet maken nieuw project			€ 450,00	€ 450,00
Besparing energie en huishoudelijke kosten			€ 350,00	€ 350,00
Besparing schoonmaak			€ 400,00	€ 400,00
Totaal	€ 5.114,00	€ 887,00	€ 1.950,00	€ 2.837,00
Minder inkomen 2020	€ 5.114,00			
Af geschatte inkomsten 2020	€ 2.837,00			
Totaal minder inkomsten 2020	€ 2.277,00			
Gebruik gebouw VELT komt nog € 150,00				
Uitleen project: St.MichG 200,00 Kuijk 300,00 Belgie 100,00 opgave Wil koopman				
Bezoek project in overleg met Fanny van Zon				

4-6-2020
ivn/boekhouding/2020 (excel)

Mieke van Baalen

Door Erika Hoekstra

De bezige B's van Mieke van Baalen

Wie 'A' zegt, moet ook 'B' zeggen. Oftewel, als je ergens aan begint, moet je het ook afmaken. Nou, dat is Mieke van Baalen ten voeten uit. Als ze ergens aan begint, gaat ze er voor de volle honderd procent tegenaan. Je zou bijna zeggen dat ze de A overslaat en meteen begint bij B. De B is van Betrokken, dat is overduidelijk. Haar achternaam begint ook met een B: het is Mieke van Baalen, met B en dubbel a. Wie is deze dame?

Vierenzeventig jaar geleden werd ze geboren in Eindhoven, Stratum. Daar groeide ze op, ging naar de mulo 't Heilig Hart in de Geraniumstraat in Stratum en leerde haar man kennen via de parochie. Inmiddels is ze 52 jaar getrouwd. Ja, ze trouwde jong en volgde in de avonduren allerlei cursussen waaronder steno, handelscorrespondentie en typen. Het bracht haar bij Philips op de centrale administratie. Eerst bij loonadministratie Licht, daarna administratie research and development. "Dat was op de locatie van het oude Natlab, ik had prachtig uitzicht op de grote zwanenvijver", herinnert Mieke zich. "Ik fietste vanuit de Scandiawijk in Geldrop, een Philipswijk, naar het Natlab. Toen ik in verwachting raakte van mijn zoon, moest ik bij Philips weg omdat parttime werken in die tijd geen optie was. Ik begon aan de particuliere opleiding voor naailerares bij Cuppens-Geurs in Eindhoven. Nog steeds een toonaangevende modevakopleiding. Ik ging vervolgens thuis naailessen geven. Dat begon met buurvrouwen die handiger wilden worden. We maakten kleding uit de tijdschriften Knip en Margriet. Ik woonde inmiddels in Nuenen."

IVN

"De naailessen binnen combineerde ik met vrijwilligerswerk buiten: ik ging bij de lokale afdeling van het IVN, het instituut voor natuureducatie. Daar heb ik zelfs een blauw

we maandag in het bestuur gezeten. Het was maar kort omdat we in 1988 naar Waalre verhuisden. Dertig jaar hebben we aan de Mgr. Bannenberglaan gewoond en sinds twee jaar wonen we nu in plan Beekdael aan de Ekenrooisestraat. Oh ja, terug naar het IVN. In Waalre sloot ik me direct weer bij het IVN aan, als vrijwilligster bij de schoolgidsen op de basisschool. Ik nam de kinderen mee naar buiten, naar 't Loon, waar we inkers en bezembinders bezochten. We gingen het bos in of langs het Oude Willibrorduskerkje waar ik vertelde over de historie van Waalre en het graf van de onbekende soldaat. Ik heb ook hier een paar jaar in het bestuur gezeten als penningmeester. Ook redigeerde ik het IVN-blad. Helaas werd het IVN Waalre in 2011 opgeheven door gebrek aan bestuurlijke opvolging en werden de activiteiten gekoppeld aan het IVN Valkenswaard. Dat was gelijk ook het moment waarop het IVN-blad digitaal ging. Aangezien niemand van de redactie met computers wilde gaan werken, heb ik me daar toen voor opgeworpen. Vanaf die tijd hield ik me bezig met bladopmaak, het verzamelen van materiaal, ook beeld, deadlines bewaken, mensen aansturen, coördineren zeg maar. De opmaak gebeurde en gebeurt nog steeds in Publisher. Als iemand het leuk vindt dit samen met mij te doen, dan hou ik me aanbevolen. Ik zoek al enige tijd een rechterhand die mij kan aanvullen en vervangen bij ziekte en vakanties."

Het geluid hapert even tijdens dit telefonische interview in tijden van het coronavirus. De verbinding valt weg. De B's van Bannenberglaan, Bestuur, Binnen en Buiten, Bos en Bladopmaak gonzen na. Opeens is er weer contact.

Boeken en bibliotheek

"Behalve dat ik met mijn neus in lesboeken zat, verslond ik altijd al romans. Ik ben dol op lezen en boeken," zegt Mieke. Aha... de B van Boeken. "Toen de bibliotheek in de gemeente Waalre werd opgeheven, heb ik me daar hevig tegen verzet. Ik was kind aan huis bij de bieb. Vreselijk

vond ik het dat zowel kern de Aalst als Waalre hun leeszaal verloren. Niet veel later stond er in de krant dat de bibliotheek Eindhoven een dependance in Waalre wilde beginnen. Ik dacht: 'je hebt zo geprotesteerd, nou moet je je ook inzetten om die afdeling van de grond te krijgen'. Mieke nam contact op en werd publieksmedewerkster van de nieuwe dependance in het Hazzo. Bovendien las ze op woensdagmiddag voor aan de

Foto's:
Karin Verhoog
Fotografie

jeugd en knutselde aansluitend met hen. Toen Het Huis van Waalre zijn deuren opende, verhuisde de bibliotheek naar deze nieuwe behuizing aan de Julianalaan. "Een nieuw voorleesinitiatief voor beginnende dementerenden in Het Huis liep al vanaf het begin niet goed doordat we de doelgroep moeilijk konden bereiken. Wel kwam er van de Prachtdag en Neffe de Kerk het verzoek om op locatie deze ouderen te komen voorlezen. Ook bij zorgboerderij 't Angelag en bij het Woldersven was ik vaak te gast als voorlezer. Totdat het Taalcafé zich aandiende."

Taalcafé en Leesclub Laaggeletterden

"Naar het voorbeeld van andere Kempendorpen wilde de Waalrese bibliotheekafdeling praktische conversatie voor anderstaligen gaan aanbieden in samenwerking met de gemeente en Stichting Vluchtelingenwerk Waalre. Ik wierp me op als coördinator en droeg het voorlezen over aan andere enthousiastelingen, terwijl ik zelf bleef voorlezen bij het Wolders Ven. In augustus 2018 is het Taalcafé van start gegaan. De wekelijkse bijeenkomsten op de donderdagmorgen waren vanaf het begin goed bezocht. Het succes zit 'm denk ik juist in de samenwerking en de 'net-even-anders'-aanpak. Het is nadrukkelijk niet de bedoeling Nederlandse les te geven. We bereiden deelnemers voor op maatschappelijke en culturele gebeurtenissen in Nederland, zoals een bezoek brengen aan huisarts of ziekenhuis en het vieren van Koningsdag. We zijn een hechte groep en er ontstaan zelfs leuke, nieuwe activiteiten op initiatief van anderstaligen. We werken met een poule van vrijwilligers die ik op verzoek inrooster. De meesten hebben een cursus cultuur en omgang met anderstaligen en ook Nederlands als tweede taal gevolgd via de bibliotheek. Het mooie is, we leren van elkaar en maken ook kennis met de cultuur van onze anderstalige bezoekers." Het nieuwste project is een leesclub voor mensen die zwak zijn in lezen en schrijven. Het is een initiatief van de Volksuniversiteit Waalre en staat nog in de kinderschoenen. Mieke kan er niet veel over zeggen, maar gezien het voorgaande, gaat zij voortvarend door. Het ene initiatief is nog niet van de grond of het andere dient zich alweer aan. Hoe houdt ze het vol? "Fietsen en zwemmen", antwoordt Mieke. "Ik ben dol op water. Tegenwoordig doe ik drie keer per week aquagymnastiek, want ik heb veel last van mijn knieën, een familiewaai." En dan zijn we via de B van Bezig toch weer aan het eind van dit verhaal bij de laatste letter van het alfabet: de Z van Zwembad.??

INWONERINTERVIEW

Witte hermelijnvlinder

Er gebeurt van alles in de Vlindertuin!

Wat er de laatste maanden ook in pauzestand is gegaan: de Vlindertuin in Waalre hoort daar niet bij. Dankzij het – helaas voor de natuur te droge – mooie voorjaar was het een genot om in de tuin te werken.

Kluswerk

Allerlei grote en kleine klussen zijn al aan de beurt geweest. De composthoop is gefatsoeneerd, de nieuwe zwengelpomp is geïnstalleerd, verschillende banken zijn gebeitst. De vakken met bamboe- en rietstengels in het bijenhotel zitten weer netjes vol. Paden geschoffeld, bramen verwijderd, enzovoorts. Keurig volgens de coronaregels heeft de onderhoudsploeg zich over de week verdeeld. Da's jammer omdat de gezellige koffiepauzes nu ontbreken maar de netto gewerkte uren vallen wel hoog uit!

Meer bezoekers

Leuk is het dan, om te merken dat heel veel mensen het bospad naar de Vlindertuin weten te vinden. Tijdens een werkdag of –middag zijn er altijd wel bezoekers. Mensen die net als wij willen genieten van de rust en de natuur in de tuin. Dat doet goed in coronatijd.

Nieuw: Grote vos

Heel mooi nieuws is de komst van een nieuwe vlindersoort in de tuin. De grote vos! In de tweede helft van maart heeft er een paar weken lang eentje rondgevlogen. Heel herkenbaar aan de happen uit de vleugels, het was duidelijk telkens hetzelfde exemplaar.

Bijenkasten

Niet één maar duizenden bezoekers kwamen aan op 29 april. Jawel, op de heideheuvel staan weer bijenkasten. De bijen zijn van beginnend imker Christine Nabuurs. Op de dag dat de kasten gezet zijn, was het net wat koeler. Een prima dag dus voor bijentransport. De bijen komen uit de buurt van Cuijk en zijn even onderweg geweest. Dan is het wel prettig als ze door de lagere temperatuur wat minder actief zijn. Maar bij mooi weer zoemt het dat het een lieve lust is. Het infobord over Honingbijen, dat enkele jaren in het schuurtje heeft gestaan, komt nu weer goed van pas.

Grote vos

Foto Hans Melissen

Nieuw: Witte hermelijnvlinder

De nachtvlinders blijven vanzelfsprekend ook vliegen en dus zijn er af en toe nachtvlinderavonden. Vanwege de coronamaatregelen wel met een beperkt aantal nachtvlinderaars. Er werden twee groepjes gemaakt die elkaar op een avond moesten afwisselen. Dat is nogal behelpen.

Er zijn wel weer de nodige waarnemingen verricht, met enkele nieuwe soorten voor de tuin zoals de fraaie Witte hermelijnvlinder. Dit is een vrij zeldzame, vrij grote nachtvlinder die in Nederland bijna alleen voorkomt beneden de lijn Rotterdam-Arnhem. De rupsen leven op populier of wilg.

In mei werden de nachtvlinderaars verast, of misschien zelfs gehinderd, door honderden meikevers. Een echte invasie en het einde is niet in zicht want er werd volop gewerkt aan een volgende generatie.

Per 1 juni zijn de coronamaatregelen iets afgezwakt en daarom kunnen we voortaan weer met een iets grotere groep gaan nachtvlinderen, die dan ook de hele avond kan blijven.

Parende meikevers

Kijk op eens waarneming.nl voor alle waarnemingen in de Vlindertuin:

<https://waarneming.nl/locations/73461/observations/>

Digitale speurtochten

Geen bezoekers op de kindermiddagen want die zijn tot nader order afgelast. Misschien komt het er aan het einde van de zomer nog van. Houd hiervoor de website in de gaten.

Natuurlijk blijven kinderen welkom. Gezinnen kunnen op eigen gelegenheid de digitale speurtochten lopen die ook op onze laatste Open Dag (in 2018) uitgezet waren. Zelf een keer op pad? De speurtochten zijn te downloaden in de IVN route-app. Er is een variant voor kinderen t/m 7 jaar en een versie voor oudere kinderen. Print thuis alvast de antwoordkaart uit of neem deze mee bij de ingang van de tuin. Een eigen potlood is alles wat je nog nodig hebt. Veel plezier!

Water!

Een activiteit die hopelijk niet te vaak hoeft terug te komen maar wel heel nuttig is geweest: een avondje water geven, eind mei. Na wekenlange droogte was dat hard nodig. Onderhoudsploeg en nachtvlinderaars hebben de handen ineengeslagen en zijn met zwengelpomp, kruitwagens, gieters en emmers aan de slag gegaan. Ook met inachtneming van anderhalve meter afstand is dit een klus die goed uit te voeren is. Zo blijft de tuin groeien en bloeien, en daardoor aantrekkelijk voor vlinders en andere insecten.

Mmm, gebak van Mariëtte

Behalve tuinieren, is ook koffiedrinken een grote hobby van de Vlindertuinvrijwilligers in Waalre. In coronatijd kwam het er even minder van, maar in juni is er weer meer mogelijk. En dus verschijnt er een mailtje van Mariëtte, dat zij graag nog een keer met gebak langs komt. Niet omdat zij jarig is, helaas is het om haar laatste koffiepauze als vrijwilliger luister bij te zetten.

Mariëtte met fotoboekje

Mariëtte is sinds de start van de tuin (in 2003) actief geweest. Als onderhoudsvrijwilliger en verder als teller en als lid van het 'bestuurtje'. Zo iemand kun je niet zomaar laten vertrekken. In maart, bij haar laatste 'werkdag', kreeg zij al een gegraveerd herinneringsglas. Daar komt op 9 juni een fotoboekje bij. Met foto's van allerlei memorabele momenten in de tuin en natuurlijk ook heel veel koffiefoto's! Wat was het gezellig om je in de tuinploeg te hebben Mariëtte. Bedankt voor al jouw inzet en hopelijk nog eens tot ziens bij de koffie aan de picknicktafel.

Vlindertuin Waalre is altijd open en de toegang is gratis. De tuin ligt in het bos nabij de Blokvenlaan in Waalre-dorp (tegenover huisnummer 43 bij de wegwijzer het bospad volgen). Auto's s.v.p. parkeren aan de Blokvenlaan, fietsen kunnen bij het tuinhek gezet worden.

Fanny van Zon

AANDENKERTJE

Omdat we het erg jammer vonden dat de jeugdactiviteiten niet door konden gaan en we onze jonge actievelingen wilden laten weten dat we aan ze dachten hebben we begin april een "aandenkertje/ opstekertje" bij hen rondgebracht: een enveloppe met twee zakjes met bloemenzaadjes en een briefje.

We zijn benieuwd of er mooie bloemen uit de zaadjes tevoorschijn zijn gekomen. Als je een foto maakt van hoe het bij jou geworden is en opstuurt naar : Ad (h.baken@cello.nl) of Maria (ivnmaria@onsbrabantnet.nl) kunnen we de resultaten met elkaar delen (en met de mooiste foto gaan we natuurlijk iets leuks doen).

We zijn blij dat de jeugdactiviteiten weer opgestart worden.

Marjolijn van der Voort

Beste.....,

We hopen dat het goed met je gaat in deze vreemde tijd. We missen jou en de IVN activiteiten, maar denken wel aan je.

Omdat we niet **bij** elkaar kunnen komen geven we je deze zakjes zaad waarmee je **bijen** kunt helpen. Als we allemaal wat bloemen zaaien wordt Valkenswaard nog mooier, en zal het er harder gaan zoemen.

Als je meer over **bijen** wilt weten kun je **bijvoorbeeld** eens kijken op de website <https://nederlandzoemt.nl>

Voor nu wensen we jou en je familie het allerbeste.

Zet 'm op!

ivn natuur
educatie
Valkenswaard-Waalre

De lente wist het niet.....

Het was maart 2020....

De straten waren leeg, de winkels waren gesloten, de mensen kwamen niet meer buiten.

Maar de lente wist het niet....

En de bloemen bleven bloeien. De zon scheen. De zwaluwen kwamen terug. De lucht werd roze en blauw. Het werd later donker en 's ochtends kwam het licht vroeg door de ramen.

Het was maart 2020....

Het was het jaar waarin je alleen buiten kwam voor je dagelijkse boodschappen. Alles was gesloten. Zelfs kantoren, hotels en bars. Mensen werkten zoveel mogelijk thuis, on-line. Het was stil op

straat, op de snelwegen was het akelig rustig. Grenzen gingen dicht. Vakantie-gangers konden niet meer naar huis en moesten wachten tot ze opgehaald konden worden. Steeds meer mensen werden ziek. De ziekenhuizen stroomden vol. Mensen kampten met ademnood en moesten vechten voor hun leven. Velen haalden het niet....

Maar de lente wist het niet en overal ontsproot het jonge frisse groen. De sleedoorn bloeide, de wilgenkatjes wiegden in de wind. Alles geurde naar lente en nieuw leven. De natuur explodeerde....

Het was maart 2020....

Allen werden in quarantaine geplaatst. Kinderen en kleinkinderen mochten niet meer op bezoek bij opa en oma. Verpleeghuizen werden hermetisch afgesloten. De scholen gingen dicht. Alle activiteiten werden afgelast. Ook bij onze IVN-vereniging ging alles op slot. Geen schoolkinderen die naar ons project kwamen kijken, geen gidsenochtenden, geen jaarvergadering. D'n Nieuwe Hof lag er verlaten bij....

Maar de lente wist het niet en de roddendrons bloeiden als nooit tevoren. De bijen zoemden, gretig op zoek naar de verleidelijke nectar. De zon scheen nog steeds en de mensen gingen voorzichtig naar buiten. Ontdekten de schoonheid om hen heen. Jonge gezinnetjes genoten, zomaar op een doordeweekse dag, van een picknick in het bos. Hier was het veilig, ruimte genoeg om afstand te houden. Mensen waren extra vriendelijk tegen elkaar. Alsof ze zich wilden verontschuldigen voor het feit dat ze langs de weg gingen staan, als het wandelpad te smal was om op anderhalve meter te blijven.

En het werd april....

Vakanties werden afgezegd. Iedereen had zeeën van tijd om andere dingen te doen: op te ruimen, de tuin bij te werken, al die kleine klusjes die anders maar blijven liggen. Maar ook: tijd voor elkaar, een telefoontje, een kaartje, een goede daad. We ontdekten opnieuw de waarde van vriendschap, aandacht, genegenheid.

En langzaam werd het zomer....

En nog steeds liet Moeder Natuur zich van haar beste kant zien. Mensen vonden er troost en nieuwe energie in. Het werd drukker op de wandel- en fietspaden. Ook mensen die anders vrijwel nooit in de natuur kwamen, ontdekten de helende krachten van het buiten zijn. De wind in je haren, het ruisen van de bomen, het wuivende gras

dat heerlijke gevoel van vrijheid. En zó

kwam het, dat steeds meer mensen de kracht van het leven ontdekten. Simpelweg door de natuur in te gaan, gewoon dicht bij huis, voor iedereen bereikbaar. Je hoeft het alleen maar te zien.

Omdat de lente het niet wist....

Leerden de mensen dat er andere waarden zijn dan geld, luxe, dure vakanties. Geluk ligt veel dichterbij huis dan we vaak in de gaten hebben. Het zit in alles wat leeft: een koor van vogelzang in het bos, wuivend riet langs het water, het gezoem van insecten op een bloemenweide, een mooie zonsondergang....

Maar ook, en zeker niet minder, in de verbondenheid met elkaar. Samen ergens voor gaan, ook als het moeilijk is.

Nelly van der Burgt

Coronavirus COVID-19

Het bestuur van IVN Valkenswaard-Waalre past de datum van groepsactiviteiten aan. De oorspronkelijke datum van 1 september wordt nu **1 juli**.

We moeten ons nog steeds houden aan de richtlijnen van het RIVM. Zoals 1.5 meter afstand, bij klachten thuisblijven, regelmatig handen wassen.

Kinderen tot en met 12 jaar hoeven geen 1.5 meter afstand tot elkaar en volwassenen te houden.

Zie voor overige maatregelen op rijksoverheid.nl.

Een aalscholver droogt zijn vleugels

April 2020. Vorig voorjaar heb ik eens geschreven dat mijn partner en ik een droom hebben om een schip te kopen en daarmee op reis te gaan en alle dingen te gaan bekijken die we nog niet gezien hebben. Fase 1 van deze droom is op 2 maart jl. in vervulling gegaan. We hebben een klassiek schip gekocht van 47 jaar oud, een vlet, en zijn haar nu aan het opknappen. De hele zomer kunnen we dan veel ervaring op doen om vervolgens volgend voorjaar de grote stap te wagen. We zeggen dan onze beider huizen op en trekken voor onbepaalde tijd de wereld in.

Ze draagt de naam Galatea. Dat is de naam van een waternimf, één van de 50 dochters van de zeegod Nereus, de broer van Poseidon. Zij heeft het vermogen om de verliefdheid op te wekken. Ik kan je zeggen dat ze haar werk goed doet, want we zijn al erg dol op haar.

Nu ligt ze weer in het water en we hebben er tot nu toe een aantal prachtige tochten mee gemaakt. Vanaf het water ben je veel meer betrokken bij de natuur en zie je de

dingen van een hele andere kant. Je zit er dicht op zal ik maar zeggen.

Zo ook op 26 april jl. We lagen heerlijk voor anker op een grote plas aan de Maas om te genieten van het prachtige weer. De verrekijker en een kopje koffie bij de hand en volop zon.

We zagen plots vlak naast ons een aalscholver verschijnen, die regelmatig naar beneden dook om een visje te vangen. Opeens kwam hij weer boven met een enorme vis in zijn bek. Hij had er flink moeite mee om deze door te slikken, maar uiteindelijk lukte het toch. Voorlopig zat zijn buik nu vol. Tijd om ergens rustig te gaan zitten.

Maar wat weten we eigenlijk van de aalscholver?

Vaak leven ze in een kolonie. Het is een watervogel van 80 tot 100 cm hoog met een spanwijdte tussen de 120 en 150 cm. De aalscholver heeft een zwart verenkleed met een diepgroene glans erover. In het voorjaar heeft hij witte wangen en kin en er zitten witte vlekken op zijn dijbenen. Zijn ogen zijn groen en hij heeft een gele snavel met een flinke haak bij de punt. Hij behoort tot de pelikaanachtigen en heeft grote zwemvliezen tussen zijn tenen. Het is een uitstekende zwemmer, visser en duiker.

Als hij weer op het droge is, staat hij vaak in een majestueuze houding, met gespreide vleugels, zijn veren te drogen. Lang is het een raadsel geweest waarom een vogel, die zo van water afhankelijk is, geen waterdicht verenpak heeft. Een aannemelijke theorie is de volgende.

Vogels die aan de kust komen door te duiken mogen geen al te groot drijfvermogen hebben. Hun anatomie kenmerkt zich dan ook meestal door zwaardere botten dan bij de doorsnee vogel, en kleinere luchtkamers. Daarnaast persen deze vogels lucht uit hun veren. Aalscholvers laten hun verenpak nat worden. De baarden aan hun veren staan betrekkelijk ver uit elkaar, zodat binnendringend water vrij spel krijgt en alle lucht verdwijnt. Dat lijkt een behoorlijk nadeel, want veel watervogels hebben juist voordeel van een goed isolerend verenkleed. Aalscholvers duiken echter vaak diep en jagen langdurig achter vis aan. Doorweekt gaat dat gemakkelijker en is er minder opwaartse druk. De ver naar achter geplaatste poten stoot de vogel bij het duiken gelijktijdig naar achteren, zodat hij zich wat schoksgewijs maar snel kan verplaatsen.

In een boom bouwen ze een groot nest van takken. Ze leggen eind april 3 tot 4 eieren en de beide ouders voeren hun jongen. Deze kunnen wel 500 gram per dag aan vis eten. Als ze bijna volgroeid

zijn kan dat zelfs oplopen tot 1 kg per dag. Ze hebben maar één legsel per seizoen.

In Zuidoost-Azië worden tamme aalscholvers gebruikt om vissen te vangen voor hun baas. Ze zitten dan gewoon vrij op de zijkant van de boot. Lang geleden werden aalscholvers al door vissers in de Oriënt en in delen van India voor de visvangst afgericht, waarbij er een ring vrij los om de hals van de vogel werd gedaan, zodat deze alleen maar hele kleine vissen kon doorslikken. Het blijkt nog steeds op sommige plaatsen zo te gebeuren. Ik heb er laatst een filmpje over gezien. Ik vond het niet aangenaam om te zien.

In het verleden is de aalscholver sterk bejaagd door de vissers, omdat deze in Nederland veel voorkomt en een grote concurrent van hen is. Onder andere in 2008 vroegen beroepsvissers om maatregelen om de grote aantallen aalscholvers te beperken. Deze zouden op en rond het IJsselmeer per jaar zo'n 60 tot 120 ton snoekbaars consumeren. Daar zijn de vissers natuurlijk niet blij mee.

Mary van Loon

Dit artikel staat op de website van IVN Valkenswaard-Waalre onder "natuurweetjes ". Jan van Twisk heeft er veel zaken behandeld. Ga eens kijken!

"Wat is er in de loop van de jaren zoal spontaan in de tuin verschenen aan plantengroei". Die vraag heb ik me onlangs eens gesteld. Het gevolg was natuurlijk dat het antwoord niet zo een twee drie gegeven kon worden. Herhaalde rondgang en inspectie hebben daarvoor de nodige gegevens moeten verzamelen.

Er van uitgegaan moet dan worden dat natuurlijk een heleboel soorten niet helemaal spontaan in de tuin terecht zijn gekomen. Ze hebben zich geleidelijk daarin genesteld en verspreid omdat de leefomstandigheden er naar hun zin bleken te zijn. Als verstekeling zullen er een aantal meegekomen zijn tegelijk met de aanvoer van planten uit de vrije natuur, uit vrientuinen en kwekerijen. In de aarde van potplanten of in de kluit van vaste plant, struik of boom. Als zaad, wortelstok, bol of knol, aflegger, uitloper of stek. Bedoeld en onbedoeld of zelfs ongewenst zoals bijvoorbeeld het zevenblad.

Het resultaat dus van vele jaren behoedzaam en milieuvriendelijk omgaan met

een mix van schrale zandgrondbewoners die bestand bleken tegen harde ingrepen van de tuinbezitters of juist met enige omzichtigheid gekoesterd werden. Sommige hebben hun kansen ruim kunnen benutten. Andere hebben een moeizaam bestaan opgebouwd. Er waren wat dat betreft vele mogelijkheden.

Bol- en knolgewassen zijn primair in kleine hoeveelheden ingebracht. De boerenkrokus heeft zich explosief verbreid maar de kweekcrocus had het altijd maar heel moeilijk net zoals de winterakoniet en de narcis. Sneeuw-klokjes hebben schaduw en vochtrijke plekken weten te koloniseren.

De wilde hyacint kwam tenslotte in diverse kleurschakeringen op sommige plekken tot grote welstand.

In het schaars gemaaid grasveld hebben vooral hondsdraf en meizoentjes, ereprijsprijs en klavers zich weten te handhaven evenals een aantal paardenbloemen. Maar aan de randen zijn kruipend zenegroen en lelietjes-van-dalen jaarlijks present en opdringend net als het blad van het zevenblad. Zure regen heeft mosgroei in hoge mate bevorderd en de grassengroei verminderd. Het voordeel is nu wel dat er minder gemaaid hoeft te worden.

In de randzones komen jaarlijks diverse eenjarigen zoals kleine veldkers, look zonder look, tuinjudaspenning, vergeet-mijnietje en dovenetelsoorten tot bloei en zaadvorming voor het volgend jaar. Ook ooievaarsbekken en stinkende gouwe doen het goed. Bosanemonen in het vroege voorjaar en zeepkruid in de lente gebruiken hun wortelstokken volop. Het oranje havikskruid komt later tot bloei. Zo is er nog een lijst van aardige wat zeldzamer voorkomende planten en plantjes op te stellen die het beeld nog

geschakeerder weten te maken. Dat hangt ook vooral van de winterse- en lenteweersomstandigheden af. Vaak zijn er leuke verrassingen. Een dagelijkse verkenning waard.

Jan van Twisk
Waalre , 5-5-2018

Oorlog in een pot paars/witte violen

Op een mooie zonnige dag in april zat ik achter het huis in een tuinstoel, waar naast me diverse potten vol viooltjes het terras opfleurden.

*Ineens viel mijn oog op de pot met paars/witte viooltjes waar iets bijzonders gebeurde. Een oranje insect werd daar aangevallen door mieren. Dit insect bleek een **kleine rode week-schildkever** te zijn, ook wel **'soldaatje'** genoemd.*

Er zaten inmiddels al twee mieren op hem en even later kwam er een heel leger van mieren over een vioolstengeltje aan gemancheerd, allemaal op weg naar dit ene 'soldaatje'. Nog meer mieren vielen hem aan. Hij schudde ze van zich af en misschien gaf hij ook wel afweerstoffen af die een giftige bijtende werking hebben, maar dat zag ik met het blote oog niet.

Ook had ik gelezen dat hij graag bij bladluizen vertoeft en ik wist dat mieren lui-

zen 'melken' voor de honingdauw die ze lekker vinden. Op het viooltje zaten diverse bladluizen en de mieren wilden natuurlijk geen indringer op hun plant.

Het gevecht bleef minuten lang aan de gang, totdat het 'soldaatje' ineens naast de pot viooltjes op de stoep belandde en verlost was van de mieren. Een nieuwe poging om deze bladluizen op te zoeken, zag hij niet zitten want hij verdween in de heg.

Kleine rode weekschildkever:

Insect 7-11 mm

Roodbruine kleur met zwarte punten aan de dekschilden

Komt voor in het grootste deel van Europa.

Te vinden van mei-sept. op bloemen en struiken.

Jagen op insecten.

Voorplanting duurt 1 jaar.

Eitjes worden in vochtige bodem gelegd. Geeft afweerstoffen (gitige bijtende werking).

Natuurgroet van
Dinie van Lieshout.

Rode wouw

Januari 2020. Zondag 19 januari jl. zijn Peter en ik een prachtige wandeling gaan maken in het Dommeldal. Die dag was het mooi weer en we hadden 's zaterdags een nieuwe verrekijker gekocht die we natuurlijk uit wilden gaan proberen. De paden waren flink modderig, maar met onze grote, waterdichte klosschoenen was dat geen probleem.

We zouden de wandeling gaan volgen van Natuurmonumenten die start achter Camping De Volmolen in Waalre. Deze wandeling loopt langs een deel van de Dommel en een gedeelte van de Keersop. Laatstgenoemde komt hier uit in de Dommel.

Op een gegeven moment zagen we een havik vliegen die gepest werd door 2 kauwen. Een leuk en veelvoorkomend schouwspel. Later zag Peter op grote afstand een enorme vogel zitten op de top van een boom aan de rand van een weiland. De vogel was te groot voor een buizerd en bleek tot onze grote verrassing een rode wouw te zijn. Deze zat lange tijd uit te rusten en ondertussen te spieden naar een prooi. We konden hem heel lang in het vizier houden.

Peter is in het verleden een aantal jaren preparateur geweest en heeft ooit een rode wouw voor iemand op moeten zetten die op de Leenderheide waarschijnlijk van uitputting om het leven was gekomen, maar had de vogel nog nooit in levende lijve gezien. Hij herkende hem meteen. We waren er beiden verrukt over.

Maar wat weten we van de rode wouw?

Het is een slanke, sierlijke roofvogel van 62 cm hoog en een spanwijdte van 1.60 m breed. Een imposante vertoning door o.a. zijn prachtige kleurschakeringen. Hij is gemakkelijk te onderscheiden van de zwaardere, minder elegante buizerd, omdat hij de lichtheid van een kiekendief heeft, maar nog soepeler en wendbaarder is. Hij is een ware luchtacrobaat. De rode wouw is veel groter en roodachtiger dan een buizerd. Hij is ook te herkennen aan zijn diepgevorkte staart.

De rode wouw is deels een trekvogel en jaagt op kleine en middelgrote zoogdieren en vogels, grote insecten, maar kan ook prooien van andere roofvogels afpakken. Daarnaast is hij een aaseter. Hij heeft een voorkeur voor halfopen landschappen, waarin kan worden gejaagd en in kleine bossen kan worden gebroed. Onze vriend is een bedreigde roofvogelsoort die vaak door vergiftiging om het leven komt, omdat hij niet weet dat hij vergiftigde prooien opeet. Als je hem ziet kun je hem goed in de kijker krijgen als hij laag over de weilanden vliegt op zoek naar zijn prooi.

Het nest van de rode wouw is gebouwd van takken, modder en allerlei afval, zoals

papier, plastic en botten. Ook maakt hij wel gebruik van een oude horst van een andere roofvogel. De twee of drie eieren zijn wit met sterk variabele, roodachtige bruine vlekken.

De rode wouw is een vogel die bijna alleen in Europa voorkomt. De meeste broedparen leven in Duitsland, Frankrijk en Spanje, maar in 2016 zijn er ook 10 koppels gespot in Nederland. Ze concentreren zich in Limburg, Noord-Brabant, Gelderland en Overijssel. De opvallende toename is waarschijnlijk te danken aan de groter wordende populatie rode wouwen in België. Daar vergaat het de roofvogel redelijk goed en is het aantal broedparen de laatste jaren toegenomen tot bijna 200. Onderzoekers denken daarom ook dat de toename van de rode wouw in Nederland is toe te schrijven aan vogels die vanuit België naar Nederland komen.

Voor ons kon de dag niet meer stuk. We hebben ervan genoten. Natuurlijk hebben we hem wel even gemeld bij waarnemingen.nl.

Mary van Loon

**De majestueuze
rode wouw**

Contactgegevens IVN-werkgroepen Valkenswaard

Werkgroepen	Contactpersoon	Telefoon	E-mailadres
Bomenwerkgroep	Martijn Aarts	06 21466671	martijnaarts@onsmail.nl
Documentatiecentrum	Ria Rutten	2015723	h.rutten21@chello.nl
Natuurwerkgroep Valkenswaard	Hanita en Wim van Amelsvoort	2042979	amelsvoort36@hotmail.com
Natuurwerkgroep Malpie	Ad Baken	2015181	h.baken@chello.nl
Jeugd-IVN	Ad Baken	2015181	h.baken@chello.nl
Leskisten	Lies van Gompel	2068470	liesvangompel@onsbrabantnet.nl
Publiciteit	Emile Weijters	2075670	e1000acmw@gmail.com
Redactiewerkgroep	Mieke van Baalen	2217748	miekevanbaalen@gmail.com
Schoolgidsengroep V'waard	Lies van Gompel	2068470	liesvangompel@onsbrabantnet.nl
Schoolproject	Fanny van Zon	2212983	fanny@vanzon.nu
Schoolproject uitleen	Wil Koopman	2017955	wilkoopman@onsmail.nl
Tuinwerkgroep	Irene Martens	2018712	ireen@onsmail.nl
Vogelwerkgroep	Gerrit Klitsie	2046951	gklitsie1947@kpnmail.nl
Wandelingen (incl. Waalre)	Emile Weijters	2075670	e1000acmw@gmail.com

Contactgegevens IVN-werkgroepen Waalre

Werkgroepen	Contactpersoon	Telefoon	E-mailadres
Scholenwerk Aalst	Chantal v. d. Strigt	2217250	oudenstrigt@hetnet.nl
Natuurwerkgroep Waalre	Ben Putman	06 51346934	ivn.n.w.gr.waalre@gmail.com
Milieuwerkgroep Waalre	Ton Remmen	2218080	ton.remmen@planet.nl
Vlindertuin Waalre	Bernard Fransen	2216011	fransenb@xs4all.nl
Wandelingen Wolders Ven	Annelies Wagter	2216700	awpwagter@gmail.com
Wandelroutes	Cor de Jong	2115479	cfjdejong@versatel.nl
Regionale cursuswerkgroep:	Cor de Jong	2115479	cfjdejong@versatel.nl

Contactgegevens IVN-werkgroepen Riethoven

Werkgroepen	Contactpersoon	Telefoon	E-mailadres
Scholenwerkgroep	Nellie Das	2016075	nelliedas@gmail.com
Scholen wandelingen	Nellie Das	2016075	nelliedas@gmail.com
IVN-wandelpaden	Jan Das	2016075	jandas61@hotmail.com
Vlindertuin Riethoven	Jan Das	2016075	jandas61@hotmail.com

Redactieleden Valkenswaard - Aalst/Waalre

Mieke van Baalen
Nelly van der Burgt
Arthur Jeurissen
Wouter Kiela
Irene Martens
Annelies Theeuwes
Frans Vierstraete

LET OP

Tekst digitaal aanleveren als **los bestand** op ons mailadres:
natuurwijzer@gmail.com

Wilt U de illustraties als een **los bestand** aanleveren,
dit is belangrijk om een goede kwaliteit afdruk te krijgen

De inleverdatum voor het **herfstnummer** is
Vrijdag, 18 september 2020

Mieke van Baalen en Wouter Kiela

Twee leden van de Redactie die een heel belangrijk aandeel hebben in het tot stand komen van ons blad. Daarnaast hebben beiden ook buiten onze IVN-vereniging nog allerlei andere verdiensten. Daarvoor kregen ze, ieder afzonderlijk, een speciale blijk van waardering. Lees hierover meer in dit blad.

